

Keleti lélek, nyugati lélek?

2014 november 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

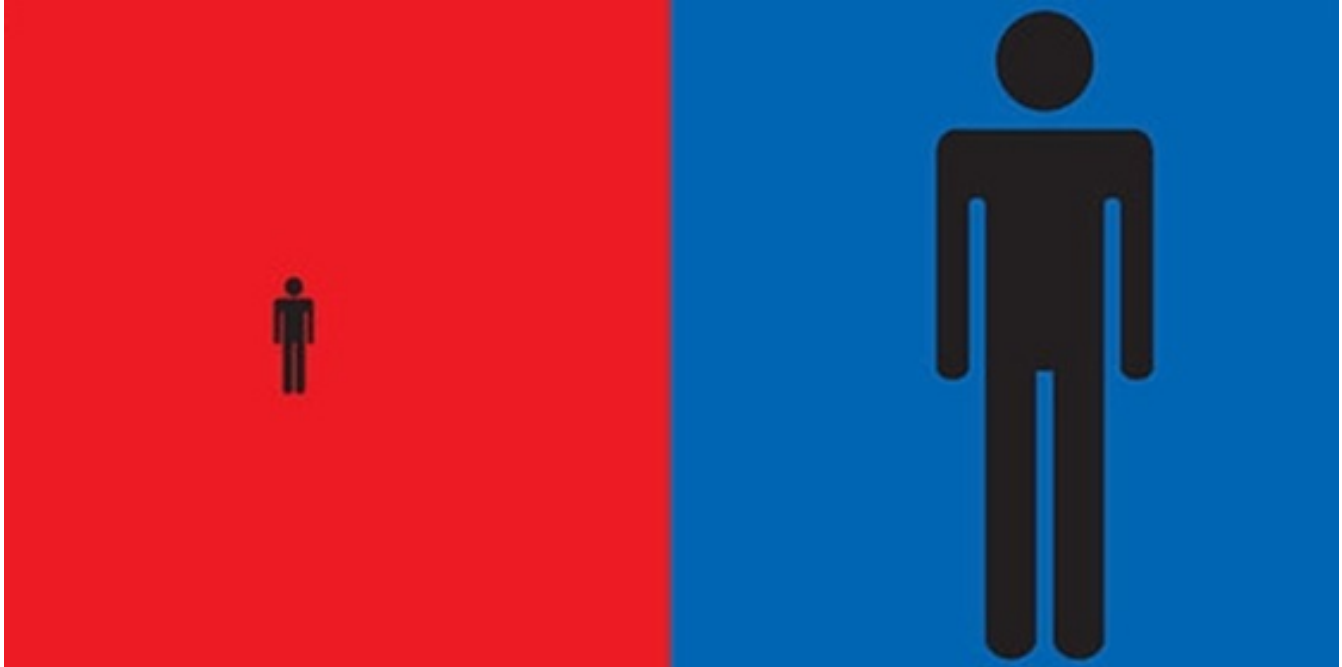
Mérték

A magyar-orosz közeledés és magyar-amerikai távolodás megítélése sok esetben pszichológiai és szocializációs okokra vezethet? vissza.

A magyar sajtó egy részének olvasata szerint Magyarországon autoriter rendszer épül, mely miatt az ország egyre

távolabb kerül a „Nyugattól” és lassan beolvad a „Keletbe”. Noha a keleti nyitás politikája, illetve legutóbb az Egyesült Államokkal való viszony elmérgesedésének megítélése elsősorban politikai és identitásbeli kérdésnek tűnik, annak mély szociológiai és pszichológiai vetületei is vannak.

A mai magyar politikai és társadalmi diskurzusban a „Kelettel” az autoriter, putyini hatalomgyakorlást, a „Nyugattal” pedig az amerikai és nyugat-európai típusú demokráciát szokás azonosítani.

A rendszerváltás óta, az aktuális politikai elit retorikájában általában ezek valamelyikét állítja be követendő példaként. Persze zárójelben azért fontos megjegyezni, hogy a vita nem a valódi politikai-ideológiai modellektől, hanem azoknak felületes, idealizált vízióiról folyik. Noha a preferencia elsősorban politikai, identitásbeli kérdésnek tűnik, valójában pszichológiai és szocializációs okokra vezethető vissza.

Pszichológusok egyetértenek abban, hogy az egyén szocializációjának lényegi része hat éves koráig majdnem, tizenkét éves koráig pedig teljesen lezajlik. Ez idő alatt rögzül az, hogy miként viszonyul valaki számos dologhoz, köztük az autoritáshoz. Általánosságban (és természetesen leegyszerősítve) elmondható, hogy az, akit szülei, majd tanárai tekintéllyel fegyelmeztek, az felnőttként is hajlamos lesz alávetni magát a tekintélyelvnek. Ezzel szemben, akit gyermekkorától kezdve meggyőzéssel neveltek, hozzá partnerként viszonyultak, az a későbbiekben is kiköveteli magának a személyes szabadságot.

Míg a skandináv országokban, vagy akár például Törökországban van általánosan jellemző családi modell, addig Magyarországon sokféle szülő-gyermek viszony létezik egymás mellett. A családok többségében a gyermek nevelés tárgya, míg aránylag kevés helyen tekintenek rá partnerként. Hasonló kettősség jellemzi a különböző iskolák tanítói módszereit is. Az egyén életében ez a hatalmi távolság (lásd Geert Hofstede kulturális dimenzióit) a későbbiekben továbbél a nő-beosztott és végül a polgár-politikus viszonylatban is.

Nem meglepő hát, hogy Magyarországon a tekintélyelvhez való viszony nem elsősorban bal vagy jobboldal, pláne nem párt-függő: a két oldal nosztalgikus történelmi periódusai, a Horthy- és a Kádár-korszak egyaránt tekintélyelvű volt. Az emberek többségét nem az autoriter rendszer általában, hanem a nekik nem tetsző autoriter rendszer zavarja. Eközben a liberális ? kis hatalmi távolságú ? politika hívei Magyarországon kisebbségben vannak: elsősorban Budapesten összpontosulnak, országosan pedig csak szórványosan vannak jelen. Ez a két világ az eltérő szocializációjukból adódóan nem érti, nem értheti egymást. Az egyik megvezetett birkákként, a másik dekadens, feleltelen egoisták gyülekezeteként tekint az ellentáborra.

Fontos igazság, hogy a politikusok maguk is a nép gyermekeiként szocializálódnak, és annak az értékeit (ha nem is mindig az érdekeit) képviselik. A rendszerváltást követő liberális időszak elsősorban azért volt halálra ítéelve, mert a döntéshozók olyan közegeből érkeztek, és ezáltal olyan szabadelvű értékeket képviseltek, amelyekkel az ország egy jelentős része egyszerűen nem tudott mit kezdeni.

Orbán Viktor nem az alaptörvénynek vagy az átalakított, átszervezett, központosított intézményeknek köszönheti hatalmát, hanem annak, hogy személyes szocializációja folytán azt a nyelvet beszéli és azt a politikusi ideált képes következetesen képviselni, amelyet az ország egy jelentős része – tudatosan vagy anélkül – egy miniszterelnökötől elvár. Miután pedig ezek vannak többségben, ezek alkotnak aktív többséget, Orbán Viktor és hatalomgyakorlási módszere társadalmilag legitim, az ország pedig ebben a szempontból tényleg „keletre” tart.

Sayfo Omar - <http://mandiner.blog.hu>

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lajk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Ajánló